

 <p>SED Sučany</p>	<p>Výročná správa</p>	<p>Stredisko Evanjelickej DIAKONIE Sučany</p>
---	-----------------------	---

**Výročná správa
za rok 2023**

apríl 2024

Vyhotovila: Mgr. Denisa Dučová, riaditeľka

1. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE STREDISKA EVANJELICKEJ DIAKONIE

- 1.1. Názov organizácie: Stredisko Evanjelickej DIAKONIE, Diakonické centrum Sučany
1.2. Sídlo organizácie: Partizánska 579/25, 038 52 Sučany
1.3. Dátum zriadenia: 10.10.2003
1.4. Kontakty: telefón: 043/4241900
e-mail organizácie: riaditel@sedsucany.sk
webové sídlo organizácie: www.sedsucany.sk
1.5. Zriaďovateľ organizácie: Evanjelická Diakonia ECAV na Slovensku, Bratislava
1.6. Správna rada - zloženie:
Predseda Správnej rady: Ľudovít Chalupka
Členovia Správnej rady: PhDr. Szilvia Buzalová
Mgr. Monika Kalafutová
Mgr. Tomáš German
Ľubomír Kyselica
1.7. Správca strediska: Mgr. Denisa Dučová
1.8. Riaditeľ zariadenia: Mgr. Denisa Dučová

2. SOCIÁLNE SLUŽBY

2.1. Vybrané údaje o poskytovaných sociálnych službách v roku 2023

2.1.1. Počty prijímateľov sociálnej služby (ďalej len „pss“) a členenie podľa druhu a formy sociálnej služby

2.1.2. Štruktúra pss podľa veku, mobility a stupňa odkázanosti

ZARIADENIE PRE SENIOROV (ZPS)	stav k 31.3.2023	stav k 30.6.2023	stav k 30.9.2023	stav k 31.12.2023
Priemerný vek pss	87	86	86	86
Počet mobilných pss	10	10	9	7
Počet čiastočne imobilných pss	1	2	3	2
Počet imobilných pss	13	13	13	16
Počet pss so stupňom odkázanosti III.	0	0	0	0
Počet pss so stupňom odkázanosti IV.	0	0	0	0
Počet pss so stupňom odkázanosti V.	3	3	3	2
Počet pss so stupňom odkázanosti VI.	21	22	22	23
ŠPECIALIZOVANÉ ZARIADENIE (ŠZ)	stav k 31.3.2023	stav k 30.6.2023	stav k 30.9.2023	stav k 31.12.2023
Priemerný vek pss	81	80	79	79
Počet mobilných pss	14	16	16	17
Počet čiastočne imobilných pss	2	9	9	8
Počet imobilných pss	9	0	0	0
Počet pss so stupňom odkázanosti III.	0	0	0	0
Počet pss so stupňom odkázanosti IV.	0	0	0	0
Počet pss so stupňom odkázanosti V.	0	0	0	0
Počet pss so stupňom odkázanosti VI.	25	25	25	25

2.1.3. Stav zamestnancov, počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov

Priemerný stav zamestnancov za rok 2023 celkom: 34 zamestnancov
z toho: priemerný stav odborných zamestnancov celkom: 23

Rozdelenie zamestnancov podľa druhu zariadenia sociálnej služby:

- a) sociálne služby Špecializovaného zariadenia (ŠZ): spolu 21 zamestnancov,
z toho 15 odborných zamestnancov,
- b) sociálne služby Zariadenia pre seniorov (ZPS): spolu 13 zamestnancov,
z toho 8 odborných zamestnancov.

Druh zariadenia sociálnej služby	Kapacita	Maximálny počet pss na jedného zamestnanca podľa zákona	Skutočný počet pss na jedného zamestnanca k 31.12.2023	Podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov (v%) podľa zákona	Skutočný podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov (v%) k 31.12.2023
ŠZ	25	1,30	1,19	65%	71,4%
ZPS	25	2,00	1,92	52%	61,5%

2.2. Popis spôsobu poskytovania sociálnych služieb starostlivosť

Sociálne služby a aktivity organizácie sú realizované v týchto oblastiach:

- práca s prijímateľmi sociálnej služby,
- práca s rodinnými príslušníkmi,
- práca s komunitou,
- misia.

Sociálna práca v organizácii bola v roku 2023 zameraná na poskytovanie komplexnej sociálnej starostlivosti založenej na rešpektovaní biologických, psychologických, sociálnych, spirituálnych a kultúrnych potrieb prijímateľov sociálnej služby.

Pri kontakte s prijímateľmi sú uplatňované metódy, techniky a postupy sociálnej práce a sociálnej rehabilitácie s ohľadom na individuálne potreby, záujmy, fyzické a duševné možnosti a schopnosti prijímateľov.

Pri poskytovaní sociálnej služby sme sa snažili zohľadňovať návyky prijímateľov sociálnej služby a spĺňať definované štandardy kvality.

Individuálna sociálna práca v roku 2023 zahŕňala predovšetkým:

- sociálne poradenstvo,
- individuálne plánovanie s programom sociálnej rehabilitácie,
- podpora prijímateľov sociálnej služby pri dosahovaní čo najväčšej samostatnosti a tiež pri uplatňovaní svojich práv a záujmov,
- pomoc a podporu prijímateľov sociálnej služby pri prekonávaní náročných životných situácií,
- aktivizáciu prijímateľov, udržiavanie schopností a zručností prijímateľov prostredníctvom individuálnych nácvikov a tréningov, podporu záujmovej činnosti a podporu efektívneho trávenia voľného času,
- pomoc a podporu nových prijímateľov sociálnej služby pri adaptácii na nové sociálne prostredie, kde sme naďalej využívali metódu pozorovania a následným zhromažďovaním informácií sme získavali prehľad o ich potrebách, požiadavkách a želaniach tak, aby sa v SED Sučany cítili dobre a spokojne,
- informovanie, sprostredkovanie a podporu prijímateľov pri využívaní spoločenských, kultúrnych, náboženských a voľnočasových aktivít v zariadení,
- podpora mobility prijímateľov, tréning orientácie prijímateľov v priestoroch zariadenia, prechádzky v zariadení i mimo neho, sprevádzanie prijímateľov so zníženou schopnosťou orientácie v zariadení.

V zariadení je prijímateľom zabezpečený prístup k rôznym druhom aktivizácii, pri ktorých sa zohľadňuje vek, zdravotný stav a individuálne schopnosti a preferencie prijímateľov. Väčšinu roka sa v dopoludňajších hodinách prijímateľom ponúkali pravidelné aktivity, prostredníctvom ktorých mohli rozvíjať svoje kognitívne schopnosti a zručnosti v rôznych oblastiach:

- prvky hudby a tanca (spievanie a počúvanie piesní, ktoré niekedy končili spoločným tancom),
- rôzne výtvarné techniky (vyfarbovanie obrázkov podľa aktuálneho ročného obdobia, modelovanie a maľovanie výrobkov z papierovej hmoty a z modelovacej hmoty – v podobe srdiečok, vázičiek, využívanie prírodných materiálov najmä v jeseň, maľovanie kameňov, ktoré sa po namaľovaní ukladali do záhradky a okolo stromov...),
- pracovnú činnosť (práca s levanduľou, šitie srdiečok, vankúšikov a veľkonočných vajícok a po užití sa plnili nadrobenou levanduľou, strihanie kartónu z vajícok do tvaru kvietkov, ktoré sa po vystrihnutí ešte vymaľovali, lúskanie orechov, fazule, čistenie jabĺčok na sušenie, pečenie veľkonočných a vianočných koláčov, spracovávanie novinového papiera a práca s vlnou),
- biblioterapiu (spoločné pozeranie filmov cez dataprojektor, čítanie poviedok Bruna Ferrera),
- kognitívny tréning/ rehabilitácia, ktorých cieľom je posilnenie krátkodobej a dlhodobej pamäte, stimulácia rôznych oblastí mozgu. Prebieha prevažne písomne – formou pripravených pracovných listov na rôzne témy – rodinné vzťahy, ovocie, zvieratá, jeseň, spájanie čísel, matematika, obdobie adventu a Vianoc, rozširovanie slovnej zásoby,
- reminiscenciu - boli to stretnutia zamerané na spomínanie. Vrátili sme sa v čase a oživilí svoje spomienky. Rozprávali sme sa o zabudnutých povolaniach, ako sme kedysi chodili do školy, starostlivosť o seba kedysi. Niektoré reminiscenčné stretnutia sme oživilí aj ochutnávkami napr. údených a mliečnych výrobkov, ochutnávky a hádanie názvov rôznych druhov ovocia.

Výsledky kreatívnej práce prijímateľov sú vystavené na nástenkách v spoločných priestoroch, alebo poslúžili ako darčeky pre návštevy a priateľov zariadenia.

Všetky individuálne a skupinové aktivity vychádzajú z potrieb a želaní jednotlivých prijímateľov sociálnej služby. Podporujeme individuálny prístup ku každému jednému prijímateľovi sociálnej služby a jeho aktivity prispôbujeme jeho fyzickým a psychickým schopnostiam. Aktivity sú zapisované do záznamov z realizácie opatrení individuálneho plánu s programom sociálnej rehabilitácie u každého prijímateľa, ktoré sa následne využívajú aj pri tvorbe a vyhodnocovaní individuálneho plánu. Individuálny plán je vypracovaný osobitne s každým prijímateľom sociálnej služby. Plány sa pravidelne prehodnocujú, dopĺňajú a vyhodnocujú. Nároky a potreby prijímateľov sa často menia a individuálny plán je odrazom tejto skutočnosti. Spolupráca multidisciplinárneho tímu je na dennej báze, nakoľko potreby u prijímateľov sociálnej služby sa môžu meniť zo dňa na deň.

KULTÚRNY PROGRAM

Beseda „Prechádzanie v čase“

Dňa 21.3.2023 sme do nášho zariadenia pozvali poslankyňu obecného zastupiteľstva Sučany Mgr. Veroniku Ďaďovú, ktorá našim prijímateľom sociálnej služby cez dataprojektor odprezentovala historické fotografie obce Sučany, na ktorých boli zobrazené významné kultúrne pamiatky obce Sučany, s ktorými sa spájajú významné osobnosti politického a kultúrneho života obce ako napr. Dr. Milan Hodža – predseda vlády ČSR v rokoch 1935-1938, Juraj Langsfeld – štúrovský dobrovoľník, spisovatelia Rudo Móric, D. Sinapius Horčička, fotograf Eugen Lazišťan, geológ O. Kožuch.

Beseda bola pre našich prijímateľov sociálnej služby veľmi príjemným spštením v popoludňajších hodinách. Dozvedeli sa mnoho zaujímavých informácií. Prijímatelia prejavili veľký záujem o danú tému a spoločne sa rozprávali, nakoľko väčšina našich prijímateľov pochádza zo Sučian.

Marec mesiac knihy

Mesiac marec sa tradične nesie v znamení kníh. Pri tejto príležitosti prišli do nášho zariadenia pracovníčky Turčianskej knižnice Martin PhDr. Alexandra Kršková – vedúca oddelenia metodiky a akvizície a Bc. Iveta Jesenská. Na úvod besedy zarecitovali básň o sklonku života. Naším prijímateľom sociálnej služby porozprávali veľa poučných a zaujímavých informácií o fungovaní Turčianskej knižnice v minulosti a dnes, ale aj o rôznych aktivitách, ktoré v priestoroch knižnice organizujú. Besedu spestrili čítaním krátkych úryvkov z knihy M. Kukučina „Rysavá jalovica“.

Dňa 11.04.2023 nás navštívil v našom zariadení pracovník obecnej knižnice Sučany pán Miroslav Šveda. Prijímateľom sociálnej služby v našom zariadení predstavil literárnu tvorbu rodáčky zo Sučian poetku Annu Ursíni – Jamriškovú. Program bol spojený s čítaním poézie a prózy z poslednej knihy autorky Čistenie striebra.

Deň matiek

Deň matiek je významným dňom pre ženy každého veku. Dňa 15.05.2023 tento deň spríjemnili prijímateľom nášho zariadenia žiaci základnej školy SNP Sučany pod vedením pani učiteliek Ohurniakovej a Szabovej. Vystúpenie sa konalo v priestoroch školy. Deti si nacvičili divadielko, tanečné vystúpenie spojené so spevom a recitovaním. Predstavenie detí rozcítili ich srdiečka a rozplakalo od šťastia nejedno oko.

Vystúpenie detí z Biblilandu

V piatok popoludní dňa 7.7.2023 navštívili našich prijímateľov sociálnej služby deti Biblilandu spolu s pani farárkou Mgr. Evou Škarupovou. Boli to deti z denného biblického tábora, ktoré organizoval cirkevný zbor ECAV Sučany. Pani farárka na úvod predstavila našim klientom deti a v skratke povedala o dennom tábore Bibliland a ako v ňom deti trávajú čas. Spoločne s deťmi pre našich klientov nacvičili krátky program a zaspievali niekoľko pesničiek. Na záver sa všetci spoločne pomodlili.

Beseda „Liečivé byliny“

Dňa 2.8.2023 prijala pozvanie do nášho zariadenia poslankyňa obecného zastupiteľstva Sučany Mgr. Veronika Dodeková, ktorá s našimi prijímateľmi sociálnej služby besedovala na tému „liečivé byliny“. Doniesla ukážky rôznych rastlín, z ktorých nie všetky sú vhodné na konzumáciu, ale sú dôležité pre prírodu. Prijímatelia sociálnej služby si mohli jednotlivé byliny prezrieť, privoňať k nim a potom sa všetci spoločne pokúšali uhádnuť názov a použiteľnosť konkrétnej rastliny.

Beseda sa konala v novom altánku a bola pre našich prijímateľov sociálnej služby príjemným oživením letného popoludnia. Spoločne sa s pani poslankyňou rozprávali a spomínali, čo kedysi pestovali vo svojich záhradkách.

Beseda “Kynologický klub Martin“

Dňa 09.08.2023 v stredu naše zariadenie navštívila členka kynologického klubu z Martina Petra Podušelová v sprievode dvoch psíkov ZIWA a AJSHA . Predstavila a ukázala nám rôzne cvičenia a triky so psíkmi. Dozvedeli sme sa dôležité informácie o psoch hravou formou. Prijímatelia sociálnej služby mali obrovskú radosť, pýtali sa rôzne otázky, mali možnosť psíkov vidieť úplne zblízka a kto bol odvážny, mohol ich pohladať. Psíky sú nesmierne inteligentné stvorenia a keď im človek venuje dostatok času a priestoru na výcvik, zvládajú toho oveľa viac a dokážu byť vernými strážcami, ochotnými pomocníkmi i milujúcimi členmi rodiny.

Beseda „Zdravá výživa a špecifická výživa pri zažívacích ťažkostiach“

Dňa 4.9.2023 navštívila naše zariadenie Mgr. Miriama Balážová z gastroenterologickej ambulancie v Martine, ktorá sa s našimi prijímateľmi sociálnej služby rozprávala na tému „zdravá výživa a špecifická výživa pri zažívacích ťažkostiach“. S našimi prijímateľmi sa rozprávala o potravinových intoleranciách, intolerancii laktózy, o fruktózovej malabsorcii a syndróme bakteriálneho prerastania v tenkom čreve, ktorý sa dá diagnostikovať dychovým testom. Prijímateľom sociálnej služby poradila, ako sa správne stravovať pri podozrení na niektorú z uvedených diagnóz. Taktiež im poradila niektoré voľnopredajné lieky, ktoré sú účinné napr. pri bezlaktózovej diéte, alebo pri zápche.

Koncert amatérskeho speváka

Dňa 7.11.2023 prijal pozvanie do nášho zariadenia amatérsky spevák folkových pesničiek Tomáš Ondrejko, ktorý našim prijímateľom sociálnej služby zahral na gitare a zaspieval niekoľko folkových pesničiek. Pripravené rezké a dynamické piesne striedal s pomalými. Niektoré texty piesni klienti poznali a tak si mohli spoločne s pánom Tomášom aj zaspievať. Nejedná slza sa zaleskla v očiach našich prijímateľov a celé vystúpenie sa im veľmi páčilo. Pri niektorých rezkých pesničkách si prijímatelia spolu so zamestnancami aj zatancovali.

Beseda „Dýchacie cesty“

Dňa 30.11.2023 zavítala do nášho zariadenia prof. MUDr. Jana Plevková, PhD, riaditeľka Simulačného výučbového centra na Jeseniovej lekárskej fakulte UK v Martine. Naším prijímateľom sociálnej služby prišla porozprávať na tému „dýchacie cesty“. Prostredníctvom dataprojektoru ukázala obrázky pľúc, porozprávala o tom, ktoré vonkajšie vplyvy sú najviac škodlivé pre naše pľúca a ako sa máme pred nimi chrániť. Taktiež spomenula aj rôzne bylinky, ktoré sú účinné pri liečbe ochorení horných dýchacích ciest.

Mesiac december sa niesol v znamení karantény, či už šírenia ochorenia Covid-19 a neskôr sa k tomu pridružil rotavírus. Z toho dôvodu boli pozastavené skupinové aktivity a podpora prijímateľov bola v tom období realizovaná najmä individuálnou formou.

Mikuláš

Inštruktorky sociálnej rehabilitácie navštívili každého prijímateľa a obdarili ho malou sladkosťou.

Projekt „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok“

Aj tento rok sme boli obdarovaní krabicami lásky od dobrých ľudí, ktorí ešte existujú a myslia aj na druhých. Každý jeden darček bol niečím výnimočný, či už to bolo niečo sladké, slané, teplé, mäkké, voňavé, pre potešenie a zábavu, ale hlavne venované zo srdca. Naším klientom tak spríjemnili tieto krásne vianočné sviatky, ktoré niektorí z nich nemôžu prežiť v kruhu svojich najbližších. Tento projekt je dôkazom toho, že ľudskosť, láska a empatia voči starším ľuďom na svete stále existuje. Krabice sme mali v pláne rozdávať pred vianočnými sviatkami spolu s pani Nejedlíkovou, ktorá daný projekt zastrešuje pre obec Sučany, ale z dôvodu karantény nemohla naše zariadenie navštíviť. Preto darčeky rozdali inštruktorky sociálnej rehabilitácie.

Projekt „Vianočný zázrak“

Tak sa volá projekt, ktorý spája vianočné prania osamelých seniorov v domovoch dôchodcov a ľudí, ktorí majú záujem im tieto prania splniť a vrátiť do ich životov kúsok Vianoc. Ďakujeme tým, ktorí projekt vymysleli, kúpili, zabalili a dovezli. Naši prijímatelia sociálnej služby mali veľkú radosť z darčiekov, ktoré im dobrí ľudia splnili, čo si priali pod vianočný stromček.

DUCHOVNÝ PROGRAM

Služby Božie, biblické hodiny a sväté omše sa konali pravidelne počas celého roka 2023. Prinášali biblické posolstvo a evanjelium, ktoré bolo veľkou duchovnou podporou pre našich prijímateľov sociálnej služby.

3. EKONOMICKÉ UKAZOVATELE

3.1. Účtovná závierka zostavená k 31.12.2023

Účtovná závierka k 31.12.2023 je priložená k tejto výročnej správe a zhodnotenie základných údajov v nej obsiahnutých je uvedené v Poznámkach k účtovnej závierke.

3.2. Prehľad o príjmoch (výnosoch) v členení podľa zdrojov

PRÍJMY a výnosy celkom: 994 260 EUR

v tom: príspevky od VÚC: 178.485 EUR

dotácie a príspevky od MPSVaR: 412.845 EUR

príspevky od Mesta Martin: 3.053 EUR

poplatky od pss za poskytnuté sociálne služby: 354.677 EUR

príjem z 2% dane: 1.903 EUR

príjmy z nájmu: 17.124 EUR

dary prijaté od fyzických a právnických osôb: 2.700 EUR

výnos z aktivácie odpisov darovanej budovy: 22.274 EUR

iné ostatné výnosy: 1.198 EUR

3.3. Prehľad o výdavkoch (nákladoch)

VÝDAVKY a náklady celkom: 995.054 EUR

v tom: spotreba materiálu: 40.832 EUR

spotreba energie: 27.369 EUR

náklady na opravy: 88.760 EUR

cestovné a náklady na reprezentáciu: 1.564 EUR

služby celkom: 160.049 EUR

- z toho: náklady na stravovanie klientov: 115.128 EUR

mzdové náklady: 441.632 EUR

nákladové odvody z miezd: 151.755 EUR

ostatné sociálne náklady: 32.981 EUR

odpisy dlhodobého hmotného majetku: 41.802 EUR

dane a poplatky: 4.505 EUR

3.4. Celkový výsledok hospodárenia za rok 2023 predstavuje stratu v čiastke 1 266,64 eur, pričom:

- zo zdaňovanej činnosti, ktorá predstavuje nájom časti prevádzkovej budovy v Sučanoch, bol za rok 2023 dosiahnutý zisk v sume 2 674,57 eur,
- z hlavnej činnosti (poskytovanie sociálnych služieb) bola za rok 2023 dosiahnutá strata v sume 3 941,21 eur.

Oproti roku 2022 je strata organizácie za rok 2023 mierne vyššia - o 425,00 eur.

3.5. Stav a pohyb majetku a záväzkov v roku 2023

Celková účtovná netto **hodnota majetku** organizácie predstavuje k 31.12.2023 sumu 605 378 eur, pričom rozhodujúcou položkou majetku je **prevádzková budova v Sučanoch a pozemky**, ktoré spolu tvoria viac ako 2/3 celkového majetku zariadenia.

Účtovné opotrebenie budovy je na konci roka 2023 takmer 50%-né a pri stanovenej 30 - ročnej životnosti, predstavujú jej odpisy, vrátane odpisov jej technického zhodnotenia, 26 tis. € ročne.

Náklady na opravy prevádzkovej budovy sú však niekoľkonásobne vyššie a v ostatných dvoch rokoch predstavovali tieto náklady v priemere 92 tis. € ročne, čo súvisí s technickým stavom budovy.

Investičný rozvoj organizácie je dlhodobo financovaný z vlastných zdrojov, ktoré však predstavujú iba odpisy dlhodobého majetku, keď výsledok hospodárenia organizácie je za ostatné tri roky záporný - strata v objeme spolu 40 043 eur.

V obežnom majetku dlhodobo prevládajú finančné prostriedky na bankových účtoch a v pokladni, pričom ich objem sa za ostatné dva roky znížil o 93 tis. €, čo predstavuje pokles takmer o ½. Pokles finančných prostriedkov je následkom najmä vysokých nákladov na opravy budovy a na jej technické zhodnotenie, ktoré za ostatné dva roky odčerpalo finančné prostriedky zariadenia v celkovom objeme 243 tis. €.

Napriek poklesu finančného majetku je finančná kondícia organizácie aj na konci roka 2023 dobrá a jej likvidita je viac než dostatočná.

Bankové účty má organizácia zriadené v Tatrabanke a.s. Na účet číslo 2629026530/1100 uhrádza Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVaR) dotácie a príspevky, ktoré sa zmluvne zaviazalo poskytnúť. Z tohto účtu sú uhrádzané okrem miezd, všetky faktúry, dane a ostatné náklady, ktoré súvisia s prevádzkou zariadenia.

Vyšší územný celkom Žilinského samosprávneho kraja (VÚC ZSK) poskytuje finančné prostriedky na účet číslo 2622027469/1100, ktorý bol zriadený na základe požiadavky VÚC ZSK. Z tohto účtu sa prevádzajú prostriedky na hlavný bankový účet a následne sa z neho hradia vybrané prevádzkové náklady.

účet	stav k 31.03.2023	stav k 30.06.2023	stav k 30.09.2023	stav k 31.12.2023
2629026530	170.745,48 eur	170.055,33 eur	181.870,25 eur	104.541,80 eur
2622027469	5.210,20 eur	0,00 eur	0,00 eur	0,00 eur

Pohľadávky zariadenia sú nominálne nevýznamné, čo je výsledkom efektívnej a trvalej starostlivosti manažmentu o túto oblasť riadenia finančných tokov organizácie.

Pohľadávky tvoria najmä zmluvné nároky voči prijímateľom sociálnych služieb (klientom zariadenia) a voči nájomcom nebytovým priestorov. Súčasťou pohľadávok sú aj pohľadávky v sume **39 690 eur**, podmienene splatné v rokoch 2024 - 2026, voči zamestnancom, ktorým bol v roku 2023, podľa Nariadenia vlády SR č.524/2022 Z.z., poskytnutý podmienene nenávratný stabilizačný príspevok.

Stav celkových pohľadávok:

k 31.03.2023	48 026 eur
k 30.06.2023	53 704 eur
k 30.09.2023	57 227 eur
k 31.12.2023	53 257 eur.

Celková zadlženosť zariadenia sa mierne zvyšuje, ale dlhodobo je nadštandardne nízka, keď dosahuje okolo 35%, čo je bezpečne pod limitom zadlženosti, ktorý v rámci zásad finančnej riadenia predstavuje 65%.

Záväzky zariadenia (okrem rezerv) tvoria k 31.12.2023 najmä záväzky voči zamestnancom, voči Sociálnej poisťovni a zdravotným poisťovniam, voči dodávateľom a voči daňovému úradu, pričom medziročne sa celkové záväzky zvýšili o 43 tis. eur.

Na konci roka 2023 predstavuje záväzok aj podmienený záväzok v sume **39 690 eur** voči (MPSVaR), podmienene splatný v rokoch 2024 - 2026, v súvislosti s právnou úpravou stabilizačného príspevku ktorý bol, podľa Nariadenia vlády SR č.524/2022 Z.z., poskytnutý v roku 2023 niektorým zdravotníckym a sociálnym zamestnancom nášho zariadenia.

Stav celkových záväzkov:

k 31.03.2023	103 575 eur
k 30.06.2023	128 693 eur
k 30.09.2023	105 880 eur
k 31.12.2023	127 905 eur.

3.6. Ekonomicky oprávnené náklady (EON) v roku 2023 na jedného prijímateľa sociálnej služby za kalendárny mesiac podľa druhu poskytovanej sociálnej služby:

- Špecializované zariadenie: 1 586,47 eur,
- Zariadenie pre seniorov: 1 523,95 eur.

3.7. Priemerná výška plného mesačného poplatku od prijímateľov sociálnej služby v roku 2023 je v sume 583,41 eur.

3.8. Rozpočet Výnosov a Nákladov na rok 2023 a jeho čerpanie (v eur)

položka rozpočtu	rozpočet	skutočnosť
Výnosy spolu:	1 045 000	994 260
Štátny príspevok od MPSVaR SR	437 800	412 845
VÚC ZSK a mesto Martin	180 000	181 538
Klienti	380 000	354 677
Dary	3 000	1 700
Výnosy z aktivácie odpisov darovanej budovy	22 200	22 274
Ostatné výnosy		1 198
Nájom	19 000	17 124
2 % z daní	3 000	2 903
Náklady spolu	1 045 000	995 526
Mzdové náklady (btto)	460 000	441 632
Odvody zo mzdových nákladov	162 000	151 755
Zákonné sociálne náklady	20 000	32 981
Zdravotnícky materiál, hygienické a čistiace prostriedky	11 000	14 202
Nákup DKP	12 000	15 997
Nákup PHM	2 000	1 338
Ostatný materiál (údržba ...)	7 000	9 295
Náklady na energie	34 000	27 369
Opravy a udržiavanie	120 000	88 760
Stravovanie klienti	120 000	115 128
Náklady na vzdelávanie	2 000	2 016
Poistenie majetku a zodpovednosti za spôsobenú škodu	3 000	2 484
Ostatné prevádzkové náklady (<i>servisné prehliadky, stočné, pranie prádla, upratovanie, zdravotná služba, likvidácia odpadov, ...</i>)	30 000	47 697
Odpisy dlhodobého hmotného majetku	30 000	41 802
Finančné náklady (poplatky banke)	1 400	1 038
Cestovné a Reprezentačné	600	1 560
Rozpočtová rezerva nákladov	29 450	x
Daň z príjmov zo zdaňovanej činnosti	550	472
Rozdiel medzi Výnosmi a Nákladmi	0	- 1 267

Mzdové náklady zariadenia predstavujú nominálne najvýznamnejšiu položku celkových nákladov (spolu s odvodmi takmer 60%) a v roku 2023 boli oproti plánu mierne nižšie - vplyvom poklesu priemerného prepočítaného počtu zamestnancov - o 1,5 zamestnanca, ale súčasne sa medziročne zvýšila minimálna mzda - zo sumy 646,00 eur na 700,00 eur.

Zákonné sociálne náklady predstavujú najmä náklady na stravovanie zamestnancov a boli prekročené o 12 981 eur, ale výhradne z dôvodu vytvorenia rezervy na náklady na odchodné zamestnancov v rokoch 2024 - 2025, v celkovej sume 17 070 eur.

Náklady na energie boli v roku 2023 oproti rozpočtu nižšie o 20% a absolútne o 6 631 eur, z dôvodu miernejšieho nárastu cien energií ako sa očakávalo v rozpočte pre rok 2023.

Náklady na opravy a udržiavanie sú v porovnaní s rozpočtom nižšie o 31 240 eur, ale naďalej ostáva nutnosť akútnych opráv havarijného stavu nefunkčných kúpeľní a poškodených stien a stropov.

Náklady na stravovanie klientov dosiahli v roku 2023 úroveň 115 128 eur, čo je o 4 872 eur menej ako bol rozpočet. Medziročne sa tieto náklady zvýšili takmer o ¼ a absolútne o 21 tis. eur.

Spotreba materiálu (*zdravotnícky materiál, hygienické a čistiace prostriedky, DKP a ostatný materiál, najmä na údržbu*) predstavuje za rok 2023 celkové náklady v sume 39 494 eur, čo je 9 494 eur viac, ako sa predpokladalo v rozpočte. V rámci tejto položky nákladov boli v roku 2023 obstarané drobné elektrospotrebiče, nábytok a vybavenie relaxačnej izby - v sume 4 781 eur.

Odpisy dosiahli v roku 2023 výšku 41 802 eur, čo predstavuje sumu o 11 802 eur vyššiu sumu ako bol rozpočet. Príčinou prekročenia rozpočtu je skutočnosť, že v roku 2023 bolo do majetku zaradené technické zhodnotenie budovy v sume 25 431 eur a tiež drobný hmotný majetok v hodnote 25 904 eur. Doba „doodpísania“ budovy, po prehodnotení jej technického stavu a nutnosti vykonania zásadných opráv v nasledujúcich rokoch, bola od roku 2022 stanovená na 15 rokov, čo vytvára odpisy v sume 22 274 € ročne.

Ostatné prevádzkové náklady, ktoré predstavujú najmä náklady na servisné prehliadky technických zariadení, stočné, pranie prádla, upratovanie, povinnú zdravotnú službu, likvidáciu odpadov a ostatné externé služby, boli v roku 2023, oproti rozpočtu, prekročené o 11 802 eur.

Náklady na PHM boli v roku 2023 čerpané v sume 1 378 eur, čo je oproti rozpočtu o 622 eur menej.

Rozpočet celkových nákladov organizácie na rok 2023 bol dodržaný (úspora 50 tis. €), najmä vplyvom nižších nákladov na mzdy, opravy a udržiavanie a energie oproti rozpočtu, ktoré dostatočne kompenzovali prekročenie zákonných sociálnych nákladov (rezerva na odchodné) a ostatných prevádzkových nákladov.

3.9. Správa audítora z overenia účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2023 a z overenia údajov vo výročnej správe za rok 2023

Správa audítora z overenia účtovnej závierky k 31.12.2023 a údajov vo výročnej správe za rok 2023 tvorí prílohu tejto Výročnej správy a bude uložená do Registra účtovných závierok ako samostatný dokument.